

Handläggare
Isabel Evensen Landström
08-508 26 301
Anna Wenman
08-508 26 285**Till**
Trafiknämnden
2020-11-12

Arbetsprogram år 2019 för reinvestering av gatuytor med tillhörande anordningar. Slutredovisning

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner slutredovisning av projekt
Arbetsprogram år 2019 för reinvestering av gatuytor med
tillhörande anordningar.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefBengt Stenberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Den 11 juni 2018 togs inriktningsbeslut i kommunfullmäktige gällande reinvesteringsprogram för gatuytor med tillhörande anordningar för åren 2019-2023, till en beräknad investeringsutgift om 550 mnkr. Trafiknämnden beslutade i februari 2019 om genomförande av arbetsprogram för reinvestering av gatuytor med tillhörande anordningar år 2019, som är en del av reinvesteringsprogrammet för åren 2019-2023.

Genom att genomföra reinvesteringar i rätt tid kan anläggningars funktion bevaras och deras livstid förlängas. I föreliggande förslag till slutredovisning redogör kontoret för de reinvesteringar som har genomförts inom arbetsprogrammet för 2019. Exempel på utförda reinvesteringar är byte av beläggning så som asfalt, betongplattor eller byte av kantsten, trappor, skräpkorgar, räcken, återplantering av träd och renovering av växtbäddar. Totalt uppgår utgiften till 91,7 mnkr. Kontoret föreslår att

trafiknämnden godkänner slutredovisning för Arbetsprogram år 2019 för reinvestering av gatuytor med tillhörande anordningar.

Bakgrund

Trafiknämnden är stadens väghållare av det kommunala vägnätet, vilket bland annat innefattar körbana, cykel- och gångbana med tillhörande gatumöbler, skyltar och räcken. Nämnden ansvarar också för stadens torgtytor och ca 50 000 gatuträd.

Stockholm växer, vilket inte enbart innebär att nya områden byggs, utan även att befintliga områden förändras. En allt tätare stad med fler innerstadslika miljöer i ytterstaden och en större trafikintensitet med fler medborgare per kvadratmeter innebär ökade förväntningar på väghållningen i dessa områden. Samtidigt som nya behov behöver tillgodoses är det viktigt att också ta hand om den infrastruktur som redan finns.

Den 15 december 2010 antog kommunfullmäktige en drift- och underhållsstrategi för trafiknämndens väghållning. Syftet med strategin är att tydliggöra behovet av långsiktighet och systematik, för att säkra en stadig och driftekoniskt hållbar drift- och underhållsplanering för stadens miljöer och anläggningar. Detta omsätts i praktiken till att säkerställa anläggningens funktion genom att satsa på reinvesteringar och öka deras andel av investeringsbudgeten.

Stadens drift- och underhållsstrategi syftar till att bevara stadens befintliga anläggningar och deras funktion genom att reinvesteringar görs i rätt tid. Som reinvesteringar betraktas upprustning/byte av anläggningar som får oförändrad funktion, men förnyad livslängd. Detta kan till exempel vara byte av beläggning så som asfalt, betongplattor eller byte av kantsten, trappor, skräpkorgar, räcken, återplantering av träd och renovering av växtbäddar. Ibland kan en anläggning få en annan teknisk lösning i samband med reinvestering.

Den 11 juni 2018 togs inriktningsbeslut i kommunfullmäktige gällande reinvesteringsprogram för gatuytor med tillhörande anordningar för åren 2019-2023 till en beräknad investeringsutgift om 550 mnkr. Trafiknämnden beslutade i februari 2019 om genomförande av arbetsprogram för reinvestering av gatuytor med tillhörande anordningar år 2019, till en investeringsutgift om 100 mnkr. Arbetsprogrammet är en del av reinvesteringsprogrammet för åren 2019-2023.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Resultat

Att genomföra reinvesteringar är nödvändigt för att trygga anläggningarnas bestånd och funktion, vilket är en viktig förutsättning för att klara framkomligheten i staden. Det innebär att de gator som varit i så pass dåligt skick att de annars riskerar att behöva göras om från grunden har prioriterats under genomförandet av arbetsprogrammet. Utöver detta har arbetsprogrammets övergripande prioriteringsgrunder varit trafiksäkerhet, framkomlighet och samordning. Under 2019 har 89 projekt utförts till en sammanlagd utgift om 91,7 mnkr vilket är 8,3 mnkr lägre än budgeterat.

Beläggningsåtgärder

Arbetsprogrammet redovisas i olika delprojekt, främst fördelat utifrån geografiskt område. Inom de delprojekt som redovisas per geografiskt område har bl.a. åtgärder på beläggningen genomförts på huvudgator, lokalgator, bostadsgator inklusive gångbanor, platser och torg. Total utgift för 2019 för samtliga beläggningsåtgärder var 63,1 mnkr, vilket jämfört med budget blev en positiv avvikelse med 8,2 mnkr. Nedan är några exempel på åtgärder av beläggning som har genomförts inom arbetsprogrammet.

Före

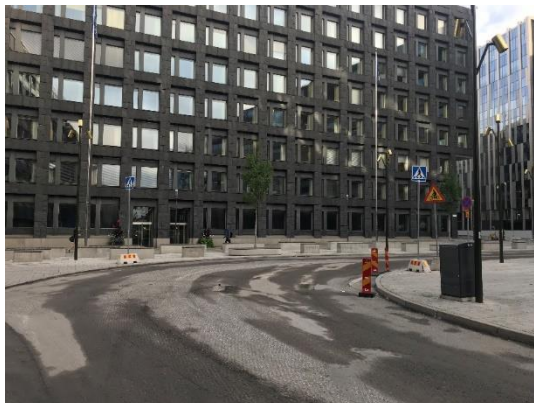
Efter

Ordenstrappan

Omsättning av stensatta ytor för att tillgodose god vattenavrinning och lyfta intrycket av ytan.

Före

Efter

*Malmtorgsgatan och Jakobsgatan
Ny beläggning för jämnare yta utan potthål och sprickor.*

Före

Efter

*Doktor Abrahams väg
Ny beläggning för jämnare väg och därmed förbättrad
vinterväghållning och vattenavrinning.*

Trädåtgärder

De trädåtgärder som har genomförts har innefattat återplantering och renovering av växtbäddar. Fler träd i staden har därmed fått skelettjordar med biokol och stenkross, vilket ökar förmågan att fördröja dagvatten och minskar på så sätt belastningen på stadens ledningsnät. Totalt har utgiften för dessa åtgärder uppgått till 11,7 mnkr, en positiv avvikelse på 2,8 mnkr mot budget.

*Bergslagsvägen
Återplantering av nya träd.*

Övriga anläggningar

Utöver de åtgärder som har beskrivits ovan har ett antal reinvesteringar gjorts på andra typer av anläggningar över hela staden, främst rör det sig om portaler, räcken, skyltar och gatumöbler. Det innefattade även verksgrävningar, vilket avser arbeten där kontoret har haft möjlighet att gå med och göra åtgärder när någon annan aktör ska göra åtgärder i eller under gatan. Sammanlagt uppgick detta till en utgift om 7,7 mnkr, en positiv avvikelse mot budget på 1,3 mnkr. Nedan är ett par exempel på åtgärder.

Före

Efter

Långholmsgatan

Den gamla stålportalen har bytts ut till en ny, betydligt lättare och mer trafiksäker portal.

Före**Efter**

*Östbergabackarna
Byte av räcke för bättre trafiksäkerhet.*

Före

Efter

*Hantverkargatan**Byte av papperskorg.*

Oförutsedda projekt

I arbetsprogrammet avsatte kontoret cirka 5 procent av budgeten till så kallade oförutsedda projekt. Under året har åtta sådana projekt genomförts till en utgift om 9,2 mnkr, vilket motsvarar 10 procent av den totala utgiften. Detta är projekt som har identifierats som absolut nödvändiga att utföra under året och kontoret gör bedömningen att det finns ett behov av att avsätta en större andel för oförutsedda åtgärder framöver.

Ett exempel på ett oförutsett projekt som genomfördes under 2019 var beläggningsarbete från Ringvägen upp till entrén till Södersjukhuset. Efter kontakt med Locum, regionens

fastighetsförvaltare, konstaterades det att körytan upp till entrén på Södersjukhuset var i så dåligt skick att det påverkade deras sjuktransporter. Därmed beslutade kontoret att lägga ny beläggning på gatan.

Före

Efter

Ett annat exempel var att boulevanan som legat högst upp på Slottsbacken togs bort för att öka framkomligheten på platsen. Beslutet togs i samråd med Hovet. Se bilder nedan.

Före

Efter

Måluppfyllelse

De genomförda reinvesteringarna bedöms bidra till en förbättrad tillgänglighet, framkomlighet, trygghet och trafiksäkerhet. Åtgärderna bedöms också leda till förbättrade möjligheter till god barmarksrenhållning och vinterväghållning på sträckorna.

Projektets genomförande och tidsplan

Reinvesteringarna har genomförts av kontorets för ändamålen upphandlade entreprenörer. En anledning till att inte hela det budgeterade beloppet användes var att entreprenören som utför trädåtgärder inte hade resurser att utföra samtliga planerade uppdrag.

En återkommande utmaning är att hålla tidplanen för reinvesteringsåtgärder. I gaturummet är det många olika aktörer som samsas om ytan och det händer att t.ex. omläggningar av asfalt försenas på grund av andra planerade, pågående eller akuta arbeten i gatan. Att i dessa lägen skjuta upp planerade åtgärder kan i slutändan vara bättre för helheten på gatan än att genomföra dem som planerat. Av den anledningen var vissa av åtgärderna tvungna att ställas in, t.ex. de åtgärder som var planerade att genomföras vid två olika busshållplatser. Dessa reinvesteringar ersattes av åtgärder vid två andra busshållplatser, men de var inte lika omfattande och kostnadskrävande.

En lärdom som kontoret har dragit inför kommande års planering av reinvesteringsåtgärder är att avsätta en större andel av budgeten för oförutsedda projekt, då kontoret ser att det finns ett stort behov av att utföra åtgärder för att ombesörja hastigt uppkomna brister i stadsmiljön.

Vidare har kontoret valt att framöver lyfta ut reinvesteringar av träd och små platser och torg ur reinvesteringsprogrammet för gatuytor med tillhörande anordningar för att på så vis renodla reinvesteringsprogrammet. Reinvesteringar av träd och små platser och torg planeras och redovisas istället i separata program.

Ekonomi

Budget, utfall och avvikelser för arbetsprogrammet redovisas uppdelat i olika delprojekt där de geografiska områdena innefattar beläggningsåtgärder samt åtgärder på träd. De resterande delprojekten redovisas separat i tabellen nedan.

Arbetsprogram 2019			
Områden	Budget	Utfall 2019	Avvikelse
Södermalm	12,8	10,5	2,3
Norrmalm	8,3	7	1,3
Östermalm	10,6	12	-1,4
Kungsholmen	9,7	7,8	1,9
Östra söderort	11,3	12,2	-0,9
Västra söderort	13,1	7,2	5,9
Västerort	20	18,1	1,9
Trappor	1	1,1	-0,1
Portaler och räcken	3	2	1
Busshållplatser	1,6	0,6	1
Gatumöbler	1,2	3,5	-2,3
Planteringskärl	0,2	0	0,2
Verksgrävningar	2	0,5	1,5
Oförutsett c:a 5%	5,2	9,2	-4
Summa:	94,8	82,5	12,3
Tot summa:	100	91,7	8,3
Varav Träd (ingår i områden ovan)	14,5	11,7	2,8

Utgifterna i arbetsprogrammet är relativt homogena och de flesta projekten inom de geografiska områdena innehåller utgifter för:

- Intern tid
- Entreprenör
- Materialinköp
- Byggledning

Ett fåtal projekt har behövt skjutas på framtiden eller delas upp i etapper. Det gäller framförallt västra söderort där andra arbeten påverkade kontorets projekt, vilket ledde till att kontoret bedömde att det var bättre att skjuta upp dessa åtgärder. Detta beskrivs även under rubriken "Projektets genomförande och tidsplan".

Oförutsedda utgifter har uppgått till 10 procent istället för de 5 procent som kontoret tog höjd för i genomförandebeslutet. Som beskrivet ovan är detta en mer väntad andel av den totala budgeten då behovet av oförutsedda åtgärder är stort. Kontoret behöver vid framtida planering räkna med en större post för oförutsedda utgifter för att tillgodose att medel finns för akuta fel som bäst hanteras med mer omfattande åtgärder.

Risk/Osäkerhet

I genomförandebeslutet beskrev trafikkontoret risken för buller- och framkomlighetsstörningar som tidvis förekommer under tiden som åtgärderna i programmet genomförs. Kontoret bedömer att de skyddsåtgärder och den information som kontoret arbetar med vid gatuarbeten minskar risken för att arbetet upplevs som störande. Den samplanering som genomförs med andra delar av kontoret liksom med andra aktörer minskar riskerna för framkomlighetsstörningar. Detta är områden som kontoret kontinuerligt arbetar vidare med för att ytterligare minska störningar under pågående arbeten.

Slut